

POUK GEOGRAFIJE NA DOMU ZA UČENCE 7. A RAZREDA – 2. TEDEN (23. 3. – 27. 3. 2020)

Dragi učenci!

Na začetku vam podajam nekaj dodatnih splošnih navodil.

Upam, da ste si prejšnji teden vsi uredili dostop do brezplačnih učbeniških gradiv založbe Rokus Klett, (**RAZISKUJEM STARI SVET 7**), ki omogoča tudi ogled video posnetkov in reševanje vaj.

Snov si prepisite v zvezke in sledite vsem drugim navodilom. Na spodnja kontakta mi **najkasneje do petka, 27. 3. popoldne**, še bolje pa **sproti, pošljite tudi skenirane/fotografirane zapiske**, prav tako me lahko vprašate, če česa ne znate ali razumete. Sama si sproti (v eAsistentu) zabeležim, kdo mi je poslal povratno informacijo o delu na domu.

Kontaktirate me lahko preko **eAsistenta** ali na e-mail naslov: tjasa.grobin@guest.arnes.si .

Uspešno delo vam želim in ostanite zdravi.

Tjaša Grobin Kham

1. ŠOLSKA URA

1. Nadaljujemo s snovjo Vzhodne Evrope in Severne Azije. Nazadnje si prepisal/a 4. točko o površju ter rešil/a učna lista (države in površje). Sedaj nadaljuj s prepisom 5. točke pod istim naslovom kot zadnjič (**VZHODNA EVROPA IN SEVERNA AZIJA**).

Zapis v zvezke:

5. PODNEBJE IN RASTLINSTVO

- Večina ozemlja sodi v severni zmernotopli pas, skrajni sever pa v severni mrzli (polarni) pas.

Podnebni in rastlinski pasovi od S proti J:

- na skrajnem severu mrzlo **tundrsko podnebje** in rastlinstvo **tundra** (mahovi, lišaji, zelišča, grmi),

- južneje je **zmerno hladno podnebje** in **taiga** oz. iglasti gozd (bor, jelka, smreka, breza),

- južneje je **celinsko podnebje** z **listnatimi in mešanimi gozdovi**, v bolj suhi Ukrajini in južni Rusiji pa se nahaja **stepa** (travniško rastlinstvo, ki uspeva na zelo rodovitni črni prsti -- črnica)

- ob Kaspijskem jezeru je **polpuščavsko podnebje in rastlinstvo**.

- SV Sibirije je zelo mrzel, z zimskimi temperaturami celo pod -40 ali -50°C.

Oglej si sliko rastlinskih pasov v prerezu sever (Barentsovo morje) – jug (Kaspijsko jezero).

© Modrijan založba, d. o. o.

* gozdna stepa= menjavanje gozda in travnikov

Preberi si: V mestih Verhojansk in Ojmjakon, ki ležita na SV Sibirije so izmerili najnižje temperature na severni polobli. V Verhojansku so januarja leta 1885, v Ojmjakonu pa februarja 1933 izmerili kar $-67.7\text{ }^{\circ}\text{C}$.

2. Zapiši nov naslov v zvezek in prepriši snov.

DRUŽBENOGEOGRAFSKE ZNAČILNOSTI VZHODNE EVROPE IN RUSIJE

(Učb. str. 68-69)

1. PREBIVALSTVO

- Značilna je **redka in neenakomerna poselitev** (največ ljudi živi v evropskem delu Rusije, najmanj zaradi mraza v Sibiriji).
- Narodnostna in jezikovna sestava:
 1. **Slovani /slovanski jeziki** (Rusi, Ukrajinci, Belorusi)
 2. Romani/romanski jezik (Moldavci — romunščina!)
 3. Drugi narodi (npr. Čečeni, ki so narodna manjšina v Rusiji in znani po uporih).
- Verska sestava: **pravoslavci** (velika večina) in druge vere (zlasti islam).

2. GOSPODARSTVO

2.1 KMETIJSTVO

- Neugodni pogoji so v mrzlih in močvirnatih severnih predelih ter območja ob Kaspijskem jezeru (zaradi suhega podnebja).
- **Ugodni pogoji v Ukrajini in na jugu Rusije** zaradi rodovitne črne prsti in celinskega podnebja.
- Najpomembnejši pridelki so: **žita (zlasti pšenica)**, sladkorna pesa, sončnice ter krompir, rž, oves in ječmen bolj na severu.

- Živinoreja: **govedoreja, prašičereja**.

- Problem predstavljajo **nizki hektarski donosi** (napačno gospodarjenje v preteklosti, v času socializma, zastarela tehnologija).

Sedaj si oglej še slike 1, 2 in 3 na naslednji strani, ki se nanašajo na snov, ki si jo zapisal.

2. ŠOLSKA URA

Nadaljuj s prepisom snovi v zvezek.

2.2 INDUSTRIJA IN RUDARSTVO

- Rusija ima velike zaloge naravnih bogastev:

- **nafta in zemeljski plin** (Zah.sibirsko nižavje, obale Kaspijskega jezera, IZVOZI!),
- **črni in rjavi premog** (Ural, Kuzneški bazen),
- **baker, železova ruda** (Ural, Kuzneški bazen),

- **Težave pri izkopu in prevozu rude** (zaradi hladnega podnebja in prometne oddaljenosti), zastareli rudniki.

- Industrija je pomembna dejavnost:

- **nekoč težka** industrija (jeklarstvo, železarstvo; danes v Ukrajini in na Uralu)
- po razpadu Sovjetske zveze in kasneje so sledile **številne težave in propad tovarn** (zastarelost, neučinkovitost, huda tuja konkurenca idr.) Danes gospodarstvo obnavljajo z dobički od prodaje nafte idr.

3. OKOLJE

• Težka industrija je **močno onesnaževala** okolje (veliko število tovarn, brez čistilnih naprav, izlitja nafte idr.).

• **Jedrska nesreča v Černobilu** (Ukrajini) leta 1986 — ekološka katastrofa, ki je pretresla ves svet (radioaktivno sevanje, več tisoč mrtvih).

4. PROMET

- zaradi velikih razdalj je najpomembnejši **železniški promet (Transibirska železnica**, ki povezuje Z in V in je najdaljša na svetu);

- **rečni promet** (zlasti v Sibiriji, a je težava, da so reke več mesecev zamrznjene);

- zračni promet (za premagovanje velikih razdalj).

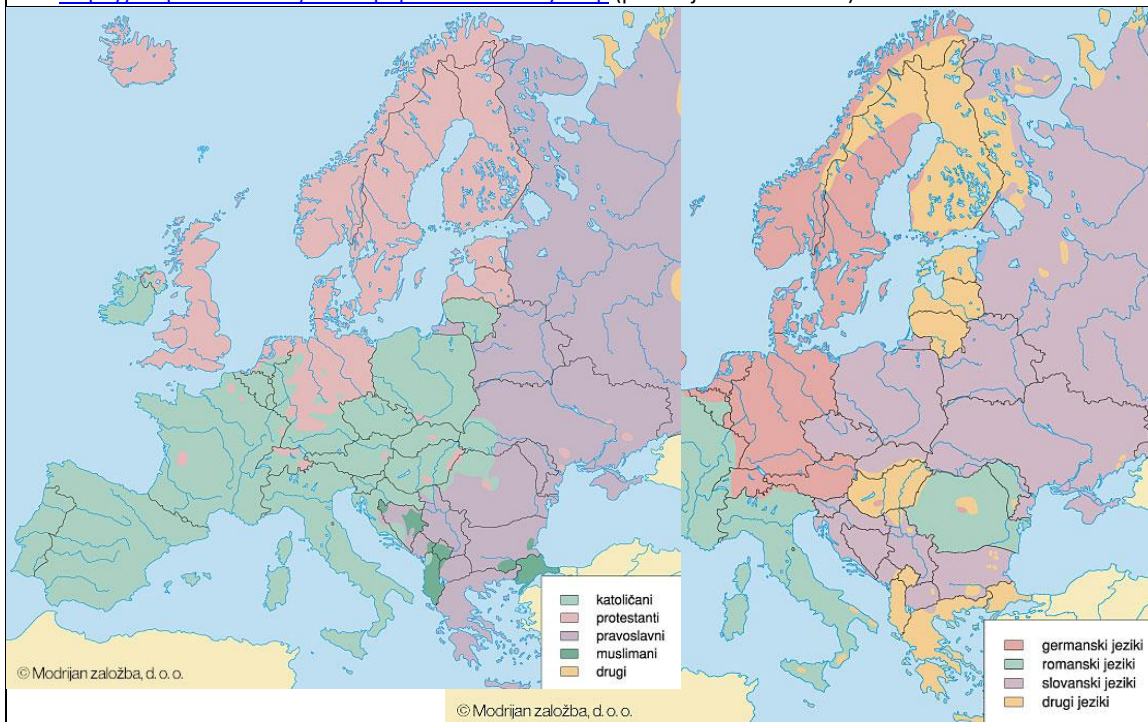
Po prepisu v zvezke si oglej še preostale slike ter video o jedrski nesreči!

SLIKA 1: GOSTOTA POSELITVE V VZHODNI EVROPI IN SEVERNI AZIJI (RUSIJI)

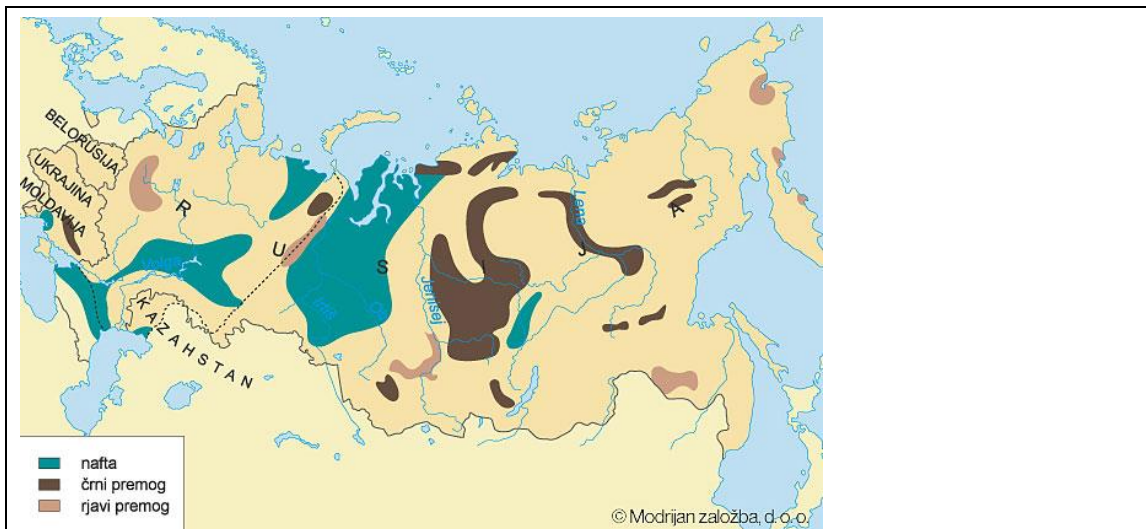
Legenda: temnejša barva pomeni večjo gostoto poselitve

Vir: <https://maps-russia.com/russia-population-density-map> (pridobljeno 22. 3. 2020)

SLIKA 2 IN 3: VERSKA (levo) IN NARODNA (desno) SESTAVA EVROPE

Vir: Modrijan založba/ <https://sites.google.com/site/mojaevropa/verska-pripadnost> (pridobljeno 22. 3. 2020)

SLIKA 4: NAHAJALIŠČA NAFTE IN PREMOGA V VZHODNI EVROPI IN SEVERNI AZIJI

SLIKA 5: INDUSTRIJA MOČNO ONESNAŽUJE OKOLJE (ST. PETERSBURG, RUSIJA, LETA 2006)

Vir: <https://footage.framepool.com/en/shot/630690566-st-petersburg-russia-industrial-area-climate-change-air-pollution> (pridobljeno 22. 3. 2020)

SLIKA 6: ČERNOBIL (današnja Ukrajina): JEDRSKA NESREČA

Vir: https://en.wikipedia.org/wiki/Chernobyl_disaster (pridobljeno 22. 3. 2020)

Slika 7 : TRANSSIBIRSKA ŽELEZNICA (rdeče), bajkalsko-amurska magistrala (BAM) (zeleno).
Dolžina proge: 9.288 km (najdaljša železnica na svetu)

Vir: https://sl.wikipedia.org/wiki/Transsibirska_%C5%BEEleznica (pridobljeno 22. 3. 2020)

Oglej si krajši, 4-minutni, film o Černobilu na:

https://www.youtube.com/watch?v=eB1vfqa9Y_c

(če pritisneš CC, dobiš angleške podnapise)

Lahko pa tudi : https://www.youtube.com/watch?v=tFo_0eEt1IY

V nekaj povedih napiši, kaj novega si izvedel/a. Kaj te je še posebej pretreslo?

*** Dodatno gradivo: če želiš, si lahko ogledaš tudi 14-minutni video o Rusiji v angleščini:**

<https://www.youtube.com/watch?v=mORJmK1Ljgk>

(če pritisneš CC, dobiš angleške podnapise)

P.S. Ne pozabi mi poslati sliko/e svojega dela. ☺